Camiño de inverno
de Ponferrada a Compostela
Emiliano García
Albergue de Lalín Centro
LALÍN
Francisco Almuíña
Casa do Romualdo
Vilela. TABOADA
Antonio Vázquez
Santa María de Nogueira de Miño
CHANTADA
Belesar no outono
CHANTADA
Río Miño e Cabo do Mundo
Capiteis de San Paio de Diomondi
O SAVIÑAO
San Martiño da Cova
O SAVIÑAO
Panel de Peteiro
Monte Faro
RODEIRO
Liliana López e Elvira Varela
Taberna do Peto
Penasillás. CHANTADA
Uvas tintas de Belesar
CHANTADA
Uvas brancas da Ribeira Sacra
Carlos Eduardo Salazar
Párroco de Diomondi
O SAVIÑAO
Daniela Vázquez
Ecomuseo Pazo de Arxeriz
O SAVIÑAO
Campás e interior da Igrexa de Santa María de Nogueira de Miño
CHANTADA
Susana García
Casa de turismo rural Torre Vilariño
O SAVIÑAO
Ponte Taboada
Río Deza
SILLEDA e LALÍN
Pico Sacro
BOQUEIXÓN
Antonio Cañete e José Rúa
Peregrino e o autor da Guía del Camino de Invierno no Pico Sacro
BOQUEIXÓN
Colexio da Nosa Señora da Antiga (Os Escolapios)
MONFORTE DE LEMOS
Aida Menéndez
Presidenta da Asociación Camiños a Santiago pola Ribeira Sacra
MONFORTE DE LEMOS
Ponte Vella
MONFORTE DE LEMOS
Muíño de Montefurado
Cedido ao Museo Etnográfico Municipal por Antonio Rodríguez e Baltasar Mondelo
QUIROGA
Ramón Vila
Director do Museo Etnográfico Municipal
QUIROGA
Covas do Medo
Margaride de Lor
QUIROGA
Olga Aira
Presidenta da Asociación de Veciños Margaride de Lor
QUIROGA
Olivas de Bendollo
Oliveiras de Manuel Mondelo
Empresa Aceiroga
QUIROGA
Manuel Mondelo
Bendollo
QUIROGA
Guadalupe Rodríguez
Muíño de aceite
Bendilló
QUIROGA
Jesús Bao e Julio Quiroga
Empresa Ouro de Quiroga
QUIROGA
Montefurado
QUIROGA
Ferrol
A Coruña
Lugo
Pontevedra
Ourense
Vigo
Santiago de Compostela
PONTE ULLA
BANDEIRA
SILLEDA
A LAXE
LALÍN
RODEIRO
MONTE FARO
CHANTADA
DIOMONDI
ARXERIZ
BELESAR
A POBRA DO BROLLÓN
MONFORTE DE LEMOS
QUIROGA
MONTEFURADO
A RÚA
VILAMARTÍN
O BARCO
SOBRADELO
PUENTE DE DOMINGO FLÓREZ
LAS MÉDULAS
BORRENES
PRIARANZA DEL BIERZO
PONFERRADA
Castelo de Cornatel
PRIARANZA DEL BIERZO
David Pacios
PRIARANZA DEL BIERZO
Arco do Castelo de Cornatel
PRIARANZA DEL BIERZO
Saturnino Astandoa
Presidente da Asociación del Camino de Invierno a Santiago por El Bierzo
BORRENES
Socorro Rodríguez
Casa Socorro
Las Médulas
CARUCEDO
Las Médulas
(antiga explotación aurífera romana)
Patrimonio da Humanidade
CARUCEDO
Descenso do río Sil
Sobradelo
10 de setembro de 2016
Conmemoración dos 50 anos da proba
CARBALLEDA DE VALDEORRAS
Pontenova de Sobradelo
CARBALLEDA DE VALDEORRAS
Raúl Díaz
Entoma
O BARCO DE VALDEORRAS
Montserrat Rodríguez
Pazo do Castro
O BARCO DE VALDEORRAS
Pasarela
Une O Malecón co Salgueiral
O BARCO DE VALDEORRAS
Sonia Rodríguez
Radio Valdeorras (Onda Cero) e Somos Comarca
O BARCO DE VALDEORRAS
Mosteiro de San Miguel de Xagoaza
O BARCO DE VALDEORRAS
Valdeorras e Pena Trevinca desde Roblido
A RÚA
Ramón García e Asunción Arias
Presidente fundador e presidenta actual da Asociación Amigos do Camiño de Santiago por Valdeorras. Roblido
A RÚA
Igrexa neogótica
Fontei
A RÚA

lugares únicos | heroínas e anfitrións

Camiño de Inverno

de Ponferrada a Compostela

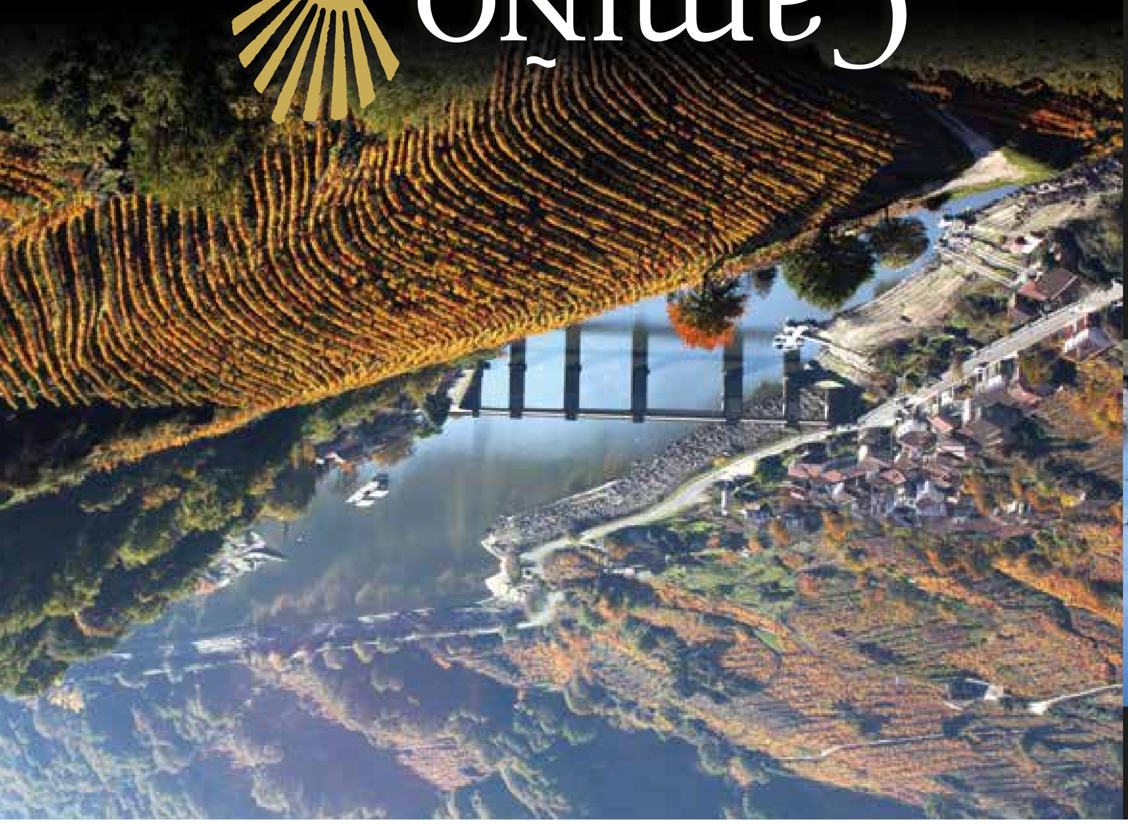

Promove e organiza

Patrocina

Copatrocinadores

Coexpositores

Colaboran

Camiño de Inverno

de Ponferrada a Compostela

José Manuel Ortigueira Bobillo
Director do proxecto
e autor das fotografías

O Camiño de Inverno é unha vía alternativa ao Camiño Francés pola que optaban moitos peregrinos para entrar en Galicia, evitando os montes nevados do Cebreiro. Desde Ponferrada, o camiño pasa polas Médulas e segue o cauce do Sil; podemos falar dun camiño xeolóxico, o camiño natural de comunicación da Meseta con Galicia. É a vía romana, o único sendeiro que percorre as catro provincias galegas. Alumni USC asumiu o reto de plasmar nunha exposición a realidade viva do Camiño de Inverno, deixando constancia da identidade da sociedade civil, a que traballa polo desenvolvemento do camiño, con especial atención á economía rural e social. Algunhas persoas son representantes das asociacións do camiño, outras son guías, xestores de albergues, relixiosos, comunicadores, artistas... Todas elas forman parte das heroínas e anfitrións do Camiño de Inverno, esas persoas ás que lles debemos a promoción desta senda de máis de 250 quilómetros que vai de Ponferrada a Compostela.

E non nos esquecemos dos recursos patrimoniais. Porque este camiño está cheo de lugares únicos, conta con mostras relevantes de arquitectura relixiosa e civil, ríos e pontes, mosteiros e castelos. Moi variado na súa xeomorfoloxía, dispón de moitas paisaxes con encanto, nas que se comproba a interacción da natureza co traballo humano.

A senda atravesa dúas denominacións de orixe vinícolas (Valdeorras e Ribeira Sacra) e o Xeoparque Montañas do Courel. E parámonos en Quiroga porque é un lugar de referencia na produción de olivas e aceite en Galicia, unha fonte de desenvolvemento rural.

Un agradecemento inmenso a todos os patrocinadores e colaboradores. Quero destacar dun xeito especial a participación na exposición do Ecomuseo Pazo de Arxeriz e do Museo Etnográfico Municipal de Quiroga, que contribúen a facer a mostra máis aberta e completa .

Como conclusión, despois de falar cos distintos interlocutores, semella necesaria a realización dun *Plan de desenvolvemento integral do Camiño de Inverno*, coa participación da administración e dos axentes económicos, sociais e culturais. É fundamental a colaboración e coordinación entre todos, para abordar as infraestruturas a pór en marcha, os elementos de promoción e o entroncamento coas iniciativas comarcais dos lugares de paso. O Camiño de Inverno é o camiño da biodiversidade, onde se xuntan os climas mediterráneo e atlántico. Unha senda con música que abraza os dous grandes ríos galegos. A vía dos sentidos, sae o sol nas Médulas e ponse no Pico Sacro. Temos que manter a esencia do Camiño de Inverno, de Ponferrada a Compostela, un camiño para sentir, para compartir, para vivir.

Francisco Javier Almuíña Chorén Zanfonista da Casa do Romualdo Vilela – Taboada – Ribeira Sacra